

LES NOTES DE VÍCTOR RIPOLL

El nou penis normatiu del IEC

El nou *Diccionari de la llengua catalana* és, diu el IEC, "l'obra de referència normativa pel que fa al lèxic de la llengua catalana". I, en la "voluntat de mantenir el diccionari actualitzat", ha "revisat i ampliat la nomenclatura i les definicions tant del lèxic comú com del lèxic d'especialitat". Producte d'aquesta tasca, tenim la nova definició de *penis*, mot del lèxic comú (LC) i també de dos lèxics d'especialitat: medicina (MD) i zoologia en general (ZOA), diu l'edició electrònica. Ara, el penis, sigui una aportació dels membres de la comissió de lexicografia -9-, dels especialistes en medicina -4-, de l'especialista en zoologia -1-, dels coordinadors -24-, dels directors -24- o dels col·laboradors -37-, passa a ser l'"òrgan masculí erèctil que serveix per a la còpula, i en els mamífers per a la micció", novetat en el camp de la lexicografia catalana i novetat mundial en els camps de la medicina i la zoologia. Ara tots els diccionaris catalans, obligats a seguir la normativa del IEC, ja no podran dir, com diu la Gran Enciclopèdia Catalana, que en els mamífers el penis "serveix per a la còpula i la micció". Els diccionaris estrangers no sabem què faran.

L'entrada *penis* demostra, com ha declarat recentment Salvador Giner, president del IEC, que "el IEC té com una de les principals missions investigar sobre la llengua catalana" i que "des de l'aparició del *Diccionari* de Pompeu Fabra, el 1932, la institució sempre ha volgut aportar nous coneixements i troballes lingüístics." Ja va dir davant del president de la Generalitat de Catalunya, a la presentació del DIEC2, que "l'Institut té com una de les empreses fonamentals la de la recerca científica de la llengua catalana" i que l'aparició del DIEC2 és "una de les manifestacions més significatives de la vitalitat i el capteniment de progrés que inspira l'Institut vers un esdevenidor pròsper i digne del poble català".

Josep Coroleu, diu el seu primer biògraf, va ser clau en la recuperació de la consciència nacional

Giovanni C. Cattini (Màntua, Itàlia, 1972), professor d'Història Contemporània de Catalunya a la Universitat de Barcelona, acaba de publicar a l'Editorial Afers *Historiografia i catalanisme. Josep Coroleu i Inglada (1839-1895)*. Aquesta biografia de Josep Coroleu conclou que l'escriptor, historiador i polític va ser un dels homes més influents del segle XIX, i que ho va ser més que no s'havia dit. Ho va ser en el camp cultural i en el polític. En el camp cultural, la seva acció fou clau en la reivindicació i la recuperació de la història i el dret històric, és a dir, la recuperació d'un passat nacional diferent de l'elaborat per les institucions oficials, espanyolitzades i espanyolitzadores. I en el camp polític, va exercir una gran influència en el moviment catalanista, tot i que no va arribar a compartir la radicalització del discurs dels intel·lectuals catalanistes de final de segle. No la podia compartir perquè, amb el seu padrí polític, Víctor Balaguer, representava un sector del liberalisme català que havia apostat, amb el Sexenni revolucionari, per un estat espanyol descentralitzat que encabís les realitats nacionals històriques.

Les obres de Coroleu sobre les Corts Catalanes i els furs van conformar profundament la generació del tombant del segle XIX al XX. Són obres que han estat desateses pels historiadors, denuncia Cattini, i que esdevingueren lectures de capçalera d'activistes catalanistes com ara Enric Prat de la Riba i Josep Puig i Cadafalch. A més, aquestes obres, diu Cattini, van exercir una projecció duradora en la historiografia catalana. La reivindicació d'un passat nacional diferent feta per Coroleu esdevingué una peça clau subjacent al discurs polític del moviment catalanista.

Coroleu també va influir notablement en l'opinió pública, com a bon alumne i seguidor de la francmaçoneria, i deixeble del francmaçó Víctor Balaguer, en la propagació de les idees laiques i tolerants. Així, van ser molt comentats els seus articles contundents contra el poder temporal dels papes, dignes del menjacape llans més abrandat. Aquest plantejament republicà exposat a les pàgines del periòdic *El Telégrafo*, més la defensa de reformes socials moderades com a instrument per a prevenir les demandes de la nova Associació Internacional de Treballadors i la demanda de reformes descentralitzadores el van posar, diu Cattini, al centre de l'opinió pública, en aquell esperançat 1868 de la Revolució Gloriosa.

Josep Coroleu encara no havia estat objecte de cap biografia, tot i que és una de les grans figures culturals i polítiques del XIX. A més de col·laborar assíduament a la premsa i portar a terme una immensa tasca de recerca i divulgació històriques, aquest destacat fill del Romanticisme va ser mantenidor dels jocs florals en diverses ocasions; va presidir l'Ateneu Barcelonès; va ser un dels fundadors del Centre Català (1881) i va ser redactor de la ponència sobre municipis de les Bases de Manresa (1892).

Quadre a l'oli de Josep Coroleu realitzat per M. Cosí el 1895. El retrat s'exhibeix a l'Ateneu Barcelonès.

Lluís Bonada